

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

MATBUOT SOHASIDA AKT
FANI BO'YICHA
SILLABUS
Kundizgi bo'lim uchun

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000 – Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60320100-Jurnalistika: Bosma OAV jurnalistikasi 60320200-Axberot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar

Fan nomi:	Matbuot sohasida AKT
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MAKT1504
Yil:	3
Semestr:	5
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	
Ma'ruza	20
Amaliy mashg'ulotlar	40
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Talabalarni zamonaviy axborot texnologiyalari asoslari bilan tanishtirish, axborot texnologiyalarining imkoniyatlarining matbuot sohasidagi mohiyatini tushuntirish, o'zining fikr - mulohaza, xulosalarini asosli tarzda bayon etishga o'rgatish hamda axborot texnologiyalarining dasturiy ta'minotlaridan, internet texnologiyalaridan jurnalistika va axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar sohasida foydalanish ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat
-----	---

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1. Multimediya texnologiyalari
2. Web texnologiyalari

Ta'lim natijalari (TN)

<i>Bilimlar jixatidan:</i>	
TN1	matbuot sohalari anglashda axborot texnologiyalarining o'rini tahlil etish, fanning asosiy yo'nalishlariga oid innovatsion yondashuvlarni

TN2	tahlil va tadqiq qilish malakasini hosil qilish matbuot sohalari axborot texnologiyalari faniga oid elektron manbalardan, internet imkoniyatlardan foydalanish, jurnalistika va axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar olib borishda axborot texnologiyalarini qo'llashni o'rgatishdan iborat
<i>Ko'nikmalar jihatidan</i>	
TN3	zamonaviy axborot texnologiyalari asoslari bilan tanishtirish, axborot texnologiyalarining imkoniyatlarining matbuot sohasidagi mohiyatini tushuntirish
TN4	internet texnologiyalaridan jurnalistika va axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalarda foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

5-semestr

Fanning mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		soat
M1	"Matbuot sohasida axborot kommunikatsion texnologiyalari" fanining predmeti, maqsadi va vazifalari	2
M2	Axborot kommunikatsion texnologiyalarining zamonaviy vositalari	2
M3	Axborot kommunikatsion texnologiyalarining apparat va dasturiy ta'minoti	2
M4	Matnli axborotlarni qayta ishlash texnologiyalari va uning dasturiy vositalari.	2
M5	Multimediali ilovalarni yaratish texnologiyasi. Power point dasturining grafiklariga animatsiyalar o'rnatish	2
M6	Matbuot sohasida infografikani qo'llash texnologiyasi	2
M7	Amaliy paketlar. Camtasia Studio dasturini qo'llash xususiyatlari	2
M8	Internet tarmog'ida matbuot xizmatlari	2
M9	Matbuot sohasida web texnologiyalari	2
M10	Axborot xavfsizligi va axborotlarni himoyalash usullari	2
Jami:		20 soat
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Axborot texnologiyalarining rivojlanish tarixi, ulami qo'llash sohalari va ularning axborotlashgan jamiyatdagi o'rni	2
A2	Kompyuterning apparat ta'minoti, kompyuterning atrof qurilmalari, zamonaviy texnik vositalar, multimedia vositalari	2

A3	Kompyuterning dasturiy ta'minoti,	2
A4	Windows operatsion sistemasidagi standart dasturlarni qo'llash	2
A5	Ms Word dasturida matn va tasvirlar ustida turli amallarni bajarish	2
A6	Ms Wordda kitob va broshuralar uchun muqovalar yaratish. Titul varaqalarini tayyorlash	2
A7	PowerPoint dasturining asosiy elementlari. Animatsion effektlar	2
A8	Multimediali taqdimotlar yaratish. Taqdim etishni boshqarish	2
A9	Animatsion lavhalar yaratish. Animatsion roliklar yaratishda onlayn platformalardan foydalanish	2
A10	Grafik axborotlar bilan ishlash texnologiyasi va uning dasturiy vositalari.	2
A11	Adobe Photoshop dasturida tasvirlar va matnlar tayyorlash.	2
A12	Corel Draw vektorli grafikasida maxsus effektlar	2
A13	Adobe Illustrator vektor grafik muharriri	2
A14	Camtasia Studio dasturida video yaratish	2
A15	Nashriyot dasturlari, PageMaker dasturi	2
A16	AutoPlay dasturida multimedia ilovalarini yaratish	2
A17	Internet xizmatlari, provayder, elektron pochta, akkaunt, videomuloqot, videokonferensiya, vebinarlar.	2
A18	Portal hamda web-sayt tushunchalari. Web sahifa yaratish dasturiy vositalari.	2
A19	Google hujjatlar bilan ishlash xizmatlari (matn, elektron jadval, taqdimotlar) va so'rovnomalar yaratish.	2
A20	Axborotlarni himoyalashning texnik va dasturiy vositalari.	2
Jami:		40 soat

Mustaqil ta'lim (MT)

1	Matbuot sohasida AKT fanining mazmun mohiyati	4 soat
2	Matbuot sohasida AKT fanining yuzaga kelish asoslari	4 soat
3	Matbuot sohasida AKT ning texnik ta'minoti	4soat
4	Matbuot sohasida AKT ning dasturiy ta'minoti	4soat
5	Word matn prosessori. Kiritish, tahrirlash va formatlash amallari.	4 soat
6	Word matn muharririda hujjat tarkibiga rasm o'rnatish va bezash	4 soat
7	Taqdimot yaratishning zamonaviy vositalari.	4 soat

8	Interfaol multimedia taqdimotlarni tayyorlash	4 soat
9	Windows operatsion tizimida ovozi va video fayllarni yaratish	4 soat
10	Android va iOS operatsion tizimida ovozi va video fayllarni yaratish	4 soat
11	Ssenariy asosida mutaxassislik bo'yicha mualliflik roliklar yaratish	4 soat
12	Web-1, WEB 2.0 va WEB 3.0 texnologiyalari, veb-servislar	4 soat
13	Offline rejimda (WYSIWYG Web Builder va WebSite X5 Free veb muxarrirlar) shablonlar yordamida saytlar yaratish	4 soat
14	Kashiy soha bo'yicha Web sahifa yaratish	4soat
15	Axborotlarni himoyalashning texnik va dasturiy vositalari.	4soat
Jami:		60 soat
Asosiy adabiyotlar		
1	Baxanova X.A. Matnli axborotlarni qayta ishlash texnologiyasi. "Tafakkur bo'stoni". 2013 y.	
2	M.Aripov, M.Fayziyeva, S.Dottayev. Web texnologiyalar. O'quv qo'llanma. T.: "Faylasulfa jamiyati", 2013 y.	
3	T.Rixsiyoyev, X. Rixsiyoyeva, S. Tursunov. Kompyuter grafikasi. Darslik. Toshkent: "Tafakkur qanoti", 2018, -304 b.	
Qo'shimcha adabiyotlar		
1	Mirziyoyev SH.M. Qonun ustivorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. -T.: "O'zbekiston", 2017. -48b.	
2	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni hard va olijanob xalqimiz bilan quramiz. -T.: "O'zbekiston", 2017. -488b	
3	U.Yuldashev, M.Mamarajabov, S.Tursunov. Pedagogik Web-dizayn. O'quv qo'llanma. T.: "Voriz", 2013 y	
4	Зарипов Н.Н. Компьютер графикаси. 2020 y	
5	Tursunov S., Nazarov I., Bazarbayev M., Ermetov E., Sayfullayeva D. Ta'limda axborot texnologiyalari. I-II tom. 2021.	
6	R.A. Dadabayeva, Sh.T. Nasridinova N.X, L.T. Ibragimova, Sh.T. Ermatov. Axborot kommunikasiya texnologiyalar va tizimlar. "Sano-standart" nashriyoti. Toshkent 2017	

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baxo olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olish;
- U fundagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa,

- fan bo'yicha mavzu matenallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa;

b) 4 baxo olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni ukuv dasturi doirasida bajarsa;
- u fan bo'yicha berilgan savollarga tugri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustakil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli konunlar va boshka me'yoriy xujjatlarni uzlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baxo olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xakida u umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l quyilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doyr xech kandy tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshkalardan kuchirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Norova Fazilat Fayzulloyevna, o'qituvchi
E-mail:	f.f.norova@buxdu.uz
Tashkilot:	Buxoro Davlat universiteti, "Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar" kafedrasida
Taqrizchilar:	T.R. Shafiyev - BuxDU, "Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar" kafedrasida mudiri, PhD. O.I. Jalolov - Buxoro davlat universiteti "Amaliy matematika va dasturlash texnologiyalari" kafedrasida mudiri, f.m.f.n., dots.

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil _____ 1-sonli yigilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar" kafedrasining 2024 yil _____ dagi 1-sonli yigilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy departament boshlig'i

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

S.S. Davlatov
H. Jo'rayev
T.R. Shafiyev
F.F. Norova

S.S. Davlatov

H. Jo'rayev

T.R. Shafiyev

F.F. Norova